

Diş hekimliği her geçen gün daha da gelişiyor, yeniliklerin ardı arkası kesilmiyor. Özellikle son yıllarda öne çıkan bir yenilik var. İMPLANT adı verilen yapay diş kökleri. Yazılı ve görsel medyada her gün mutlaka implanttan bahsediliyor. Peki nedir bu implant?

İlk yazımda hangi konuyu seçeyim diye çevreme sorduğumda, en çok merak edilen konuların başında geldiği için sizlere implant ve implantların özelliklerinden bahsetmek istiyorum.

Eskiden bir dişiniz çekildiğinde yerine sabit diş koyabilmek için komşu dişlerin traşlanması gerekirdi, sağlam dişleri traşlayıp küçük ve korumasız bırakmak hoşlanmasak da yapmak zorunda olduğumuz bir protez çeşidiydi, çünkü insanlar sabit diş istiyordu. Bu işin de başka bir yolu yoktu. Traşlanan dişlerin ölçüsü alınarak oraya üç diş içeren bir köprü yapıştırılıyordu. (Resim 1)

Sonra implant denen, titanyum alaşımından yapılan yapay diş kökleri ortaya çıktı. Çekilen dişin olduğu bölgede kemiğe küçük bir operasyonla yerleştirilen, 3-4 aylık iyileşme döneminden sonra kemiğe kaynatarak adeta kendi diş kökünüzmüş gibi olan implantlar çok tutuldu. Bu sayede yandaki sağlam dişleriniz traşlanmaktan kurtuldu, hastalar da sabit dişlere daha kolay yoldan kavuştu. (Resim 2)

Resimde gördüğünüz implant sadece diş köküdür. Esas görevi üzerine yapacak olduğumuz dişi taşımaktır. İmplantın üzerine metal destekli porselen ve cad-cam sistemler dediğimiz son teknoloji ürünler olan sistemlerde üretilen zirkonyum dişler olmak üzere iki çeşit diş yapılmaktadır.

İmplantların üzerlerine yapılan dişlere diğer sayıda değineceğim çünkü oldukça önemlidir bu konu. Kolaymış gibi görülen ama implantın ömrünü birebir etkileyen ve çok titizlik isteyen bir konudur.

Günümüzde çok sayıda implant firması ve markası var. Kendini kanıtlamış, 35-40 yıllık takipli ve başarılı vakaları bulunan markalar olduğu gibi, piyasaya yeni adım atmış ve gelişme aşamasında olan implant markaları da var. Bunların fiyatları da sistemleri de farklı, her birinin kendine göre artısı ve eksisi var. Aslında en doğrusu, hastanın kemik yapısına ve beklentilerine göre implant seçmek. Tabi ekonomik açıdan herkes aynı imkanlara sahip olamadığı için bazen seçimler fiyat endeksli yapılabiliyor.

Mesela kemik yapısı ince ve uygun sertlikte olmayan hastalarda implant markası seçimi çok daha önem kazanıyor. Yapılan çalışmalarda görüldü ki, yüzeyinde özel işlem yapılmış, özel bir malzemeyle kaplı ve uygun yiv dizaynına sahip implantlar daha kolay kemikle kaynıyor, daha kaliteli bir kemik oluşuyor etrafında. Özellikle bu tip ince kemikli hastalar için implant seçimi çok daha önemli oluyor. İlk yıllarda çok fark edilmese de, ilerleyen zamanlarda çok ciddi kemik erimeleri olabiliyor implantların etrafında. Bazen çok geç kalınmış oluyor düzeltmek için.

Bu yüzden yapılan implantların kemik yapısına uygun seçilmesi gerekiyor, çok dikkatli bir cerrahi operasyon, sonrasında uygun üst yapılar ve çok iyi bir ağız bakımı bu işin en önemli aşamaları. Sonrasında yıllık kontroller, gerektiğinde röntgenle de kontrol etmek gerekiyor, erken teşhis burada da çok önemli.

Yani kemik yapınıza göre değil de cebinize göre implant seçimi yaparsanız sonradan üzülebilirsiniz.

İmplantlar tek bir dişin yerine yapılabildiği gibi, tüm dişlerini kaybetmiş hastalarda da sabit diş sahibi olma imkanı sunuyor. Mesela normalde tek bir çenede 14-16 arası diş vardır. 20 yaş dişleri pek ağızda kalmaz bu yüzden 14 tane diyelim. Bu 14 tane dişin tamamını kaybetmiş bir hastada, 6-7 tane implant uygulayarak üzerine kaybettiği 14 diş koyabiliyoruz. (Resim 3)

Resimdeki dişlerden oluşan köprü hastanın implantlarına sabit kalacak şekilde yapıştırılıyor ya da vidalanıyor sistemine göre. Takma çıkarma yok. Kendi dişlerinle nasıl yiyorsanız, bu dişlerle de aynı şekilde özgürce yemek yiyebilirsiniz. Elma ısırarak, kuruyemiş vs yemek artık hayal değil. Takıp çıkarılabilen damak dediğiniz protezleri taşımak zorunda değilsiniz artık, çelik çengelli dişlere mahkum değilsiniz.

Yapılacak implantların sayısı da tamamen hastanın durumuna göre belirleniyor. Bazı vakada 6 bazısında 10 implant yerleştirilebiliyor. Unutmamanız gereken bir konu da implant sayısının önemi. Çünkü ne kadar çok implant yerleştirilirse, yükü o kadar çok implant arasında bölüştürmüş oluyoruz.

Bir nehir üzerindeki köprü gibi düşünün. Ne kadar çok ayak desteği olursa o kadar dayanıklı olur bu köprü, ayak sayısı azaldıkça dayanıklılığı azalır. Bu da implant ömrünü etkileyen en önemli kriterdir. Güçlü ve uzun bir çeneye gereğinden birkaç implant eksik yapılması demek, bir süre sonra tüm implantların kaybedilmesi demektir.

Çünkü her ağız farklıdır, uyguladığı kuvvet farklıdır, implantın üzerine konacak dişin boyu farklıdır, daha birçok yönden farklılıklar vardır ve doktorunuz hepsini değerlendirip size uygun bir tedavi şekli sunacaktır. Burada seçimi doktorunuza bırakmanız, ilerleyen zamanlarda sizi maddi manevi büyük zararlardan kurtaracaktır.

Başarısız olmuş implantların yerlerine yenisini yapmak o kadar kolay değildir. İhtiyacımız olan kemik erimiştir, yerine yenisini koymak zor ve oldukça pahalı bir süreçtir.

En önemli konu erken davranmaktır. Kemik yapısı fazla incelmeden yapılan implantlar en uzun ömürlülerdir. Tabi günümüz koşullarında incelen kemiklerin de çözümü var, ama uzun yoldan gitmeye gerek yok, erken davranın, hem daha ucuza hem de daha kısa sürede yeni dişlerinize kavuşun.

Diş Hekimi
Emin Tamer MOLLA